

Concept notulen Ledenraad KNSB

Poststuk: 26-20204, versie 202260707

Datum: zaterdag 13 juni 2026

Locatie: De Weerelt van Sport, Utrecht

Aanvang: 12.45 uur

Aanwezigen

Ledenraad

Wim Arns, Thijs Blaeser, René Coenjaerts, Jessica Derksen-Harmsen, Marcus Driessen, Evert de Graaf, Arthur Hendrickx, Carl Hoekstra, Max Kanbier, Eric de Lange, Gerard Milort, Wim Passtoors, Erwin Talpe, Carel de Vries, Enrico Vroombout, Maria de Wit en Frank van Zutphen.

Algemeen Bestuur

Erik Broeren, Ivar Heine, Dirk Hoogland (voorzitter), Johan Knuvers, Marcel Peek en Peter Scheeren.

Bonds bureau

Remmelt Otten en Timo Können (notulist).

Ereleden/leden van verdienste

Arthur Schuering.

Toehoorders

Véronique Hijl, Kim Meijer en Marc Neeleman (genodigde tijdens presentatie Kim Meijer).

Afwezig met kennisgeving

Daan Binnendijk, Manuel Colsen, Herbert Eppinga, Lucas van Foreest, Miklós Hoffer en Jan Poland.

1. Opening en vaststelling agenda

De voorzitter opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom. Daarna staat hij stil bij het vertrek van Frank Tijdeman als bestuurslid. Hij licht toe dat Tijdeman heeft besloten te stoppen omdat de bestuurlijke rol minder goed bij hem past dan een meer uitvoerende rol. Het bestuur is nu dan ook op zoek naar versterking, met name voor de portefeuille breedteschaak en competitieschaak.

Verder wordt toegelicht dat bewust is gekozen voor een andere zaalopstelling. De bestuursleden zitten ditmaal tussen de ledenraadsleden, om het gesprek minder formeel en meer gelijkwaardig te maken. Vanuit de coördinatiecommissie wordt bevestigd dat agenda en voorbereiding in goed overleg tot stand zijn gekomen.

De agenda wordt vervolgens vastgesteld.

2. Stimuleren vrouwenschaak - presentatie Kim Meijer en discussie

Kim Meijer verzorgt een presentatie over haar antropologisch onderzoek naar vrouwen in de schaakwereld. Zij licht toe dat haar onderzoek zich richt op participatie van vrouwen, niet op speelsterkte, en dat zij daarvoor zowel enquêtes als interviews en observaties heeft gebruikt.

In haar presentatie beschrijft zij dat het aandeel meisjes onder jeugdleden relatief hoger ligt dan het aandeel vrouwen onder volwassen leden. Dat wijst er volgens haar op dat niet alleen interesse een rol speelt, maar ook ervaringen binnen de schaakwereld zelf. Zij bespreekt dat veel vrouwen aangeven zich minder vanzelfsprekend thuis te voelen in een overwegend mannelijke schaakomgeving. Daarbij noemt zij voorbeelden van onzekerheid over presentatie, kleding, sociale veiligheid en het gevoel er als nieuwkomer alleen voor te staan op toernooien.

Uit de discussie blijkt dat de vergadering het onderwerp serieus neemt, maar ook scherp doorvraagt op de interpretatie van de cijfers, de leeftijdsverdeling in de enquête en de mate waarin uitspraken kunnen worden gegeneraliseerd. Er wordt onder meer besproken dat ervaringen uiteenlopen, dat niet alle vrouwen dezelfde drempels ervaren, maar dat het structurele karakter van bepaalde belemmeringen wel aandacht verdient.

Ook komt aan de orde dat volwassen vrouwen lang niet altijd behoefte hebben aan een aparte vrouwencategorie, terwijl meisjestoernooien in de jeugd wel positiever kunnen worden ervaren. De bespreking krijgt daarmee zowel een beleidsmatige als praktische invalshoek: hoe vergroot je toegankelijkheid, zonder vrouwen onbedoeld apart te zetten.

3. Mededelingen en ingekomen post

Wim Passtoors, Erwin Talpe en Jessica Harmsen hebben mails ingestuurd, die bij de betreffende agendapunten aan de orde komen.

De voorzitter licht toe waarom de nieuwe directeur aanwezig is bij de vergadering. Dat was vooraf een vraag vanuit de Ledenraad, omdat het formeel om een vergadering van de Ledenraad gaat. De aanwezigheid wordt gemotiveerd vanuit de inhoud van de agenda en de wens om bepaalde onderwerpen goed te kunnen toelichten.

Vanuit de coördinatiecommissie wordt nogmaals benadrukt dat de voorbereiding van de vergadering in goede samenwerking met bestuur en bureau heeft plaatsgevonden.

4. Ter besluitvorming: conceptnotulen Ledenraad 29 november 2025

De conceptnotulen van de vergaderingen van 29 november 2025 en 13 januari 2026 worden besproken.

Besluit: de notulen van beide vergaderingen worden goedgekeurd.

Daarnaast wordt **afgesproken** dat toekomstige vergaderverslagen minder gedetailleerd worden opgesteld. Alleen wanneer dit relevant is voor de besluitvorming, of wanneer daar

expliciet om wordt gevraagd, wordt opgenomen wie wat heeft gezegd. De belangrijkste argumenten in de discussies worden wel genoemd.

Ook wordt **afgesproken** dat de notulist voortaan al snel na de vergadering zorgt voor een kort overzicht van de besluiten en afspraken.

5. Samenstelling en werking Ledenraad

De vergadering bespreekt de samenstelling en werkwijze van de Ledenraad. Een belangrijk punt daarbij is de uitleg van de maximale zittingsduur van negen jaar en de manier waarop de eerdere jaren in de Bondsraad meetellen.

Weliswaar heeft de Bondsraad het besluit genomen de jaren in de Bondsraad te laten meetellen voor de maximale zittingsduur in de Ledenraad, maar in de statuten staat daarover niets. De Ledenraad heeft dus formeel de mogelijkheid om uitzonderingen te maken. Twee personen, Herbert Eppinga en Jan Poland, bereiken dit jaar hun maximale zittingsduur. Als zij de Ledenraad moeten verlaten komt het totale aantal vacatures op vijf, een relatief groot aantal. Daarom wordt de vraag opgeworpen of het verstandig kan zijn hun zittingsduur bij uitzondering wat te verlengen.

Een argument tegen dit idee is dat de Bondsraad destijds vanwege het belang van bestuurlijke vernieuwing heeft besloten de jaren in de Bondsraad mee te laten tellen. Sommige Bondsraadleden konden daardoor niet mee naar de Ledenraad, terwijl een aantal dat best had gewild. Het zou een scheve verhouding creëren als andere voormalige Bondsraadleden nu wel langer kunnen blijven.

Verder is het meetellen van de Bondsraadjaren staand beleid, dus iets waar niet zonder goede reden van af kan worden geweken, en is het ook weer niet zo dat er dit jaar of de komende jaren een groot tekort aan Raadsleden dreigt te ontstaan.

De vergadering discussieert ook over de vraag of, als het maken van een uitzondering niet wenselijk wordt geacht, de statuten moeten worden aangepast. Er wordt geopperd dat het voldoende is het besluit te nemen dat de Bondsraadjaren meetellen. Uit navraag bij juristen is echter gebleken dat er dan juridische onduidelijkheid zou ontstaan in het geval dat iemand zich op de statuten beroept om langer in de Ledenraad te kunnen blijven.

Besluit (met grote meerderheid): de statuten krijgen een addendum waarin expliciet wordt vastgelegd dat de jaren in de Bondsraad meetellen voor de maximale zittingsduur van negen jaar in de Ledenraad.

Daarbij wordt opgemerkt dat het eerdere Bondsraadsbesluit spreekt over achtereenvolgende jaren. Dat wordt meegenomen bij de aanpassing.

De bedoeling is om in de septembervergadering de uitgewerkte statutenwijziging te bekrachtigen en deze op een moment vóór de novembervergadering te laten ingaan. Aan Herbert Eppinga en Jan Poland wordt gevraagd in de Ledenraad te blijven tot aan dat laatste moment.

Afspraak: Wim Passtoors en Marcus Driessen nemen namens de Ledenraad zitting in de beoordelingscommissie die adviseert over de samenstelling van de in september in te stellen selectiecommissie.

6. Ter besluitvorming: Jaarbericht 2025

Het jaarbericht 2025 wordt besproken en ter besluitvorming voorgelegd. In de bespreking is aandacht voor de financiële organisatie, interne beheersing en de praktische inrichting van bevoegdheden.

Besluit: het jaarbericht 2025 wordt goedgekeurd.

Het bestuur geeft daarbij aan verder te werken aan:

- een betere afbakening van de toegangsrechten voor het boekhoudprogramma en de bankrekening;
- een voorstel voor de weerstandsreserve;
- de implementatie van het Treasurystatuut.

7. Ter besluitvorming: Jaarverslag 2025

Het jaarverslag 2025 wordt behandeld. De vergadering bespreekt de inhoud en de wijze waarop het verslag is opgesteld.

Besluit: het jaarverslag 2025 wordt goedgekeurd.

Besluit: aan het bestuur wordt decharge verleend voor het gevoerde beleid in 2025.

Verder wordt vastgesteld dat bij een aantal evenementen in hoofdstuk 8 nog de namen van winnaars ontbreken. Deze worden alsnog toegevoegd.

Ook wordt **afgesproken** dat het bestuur samen met het bondsbureau bekijkt hoe toekomstige jaarverslagen verder kunnen worden gemoderniseerd.

8. Contributie en indexatie

Dit is een van de meest uitvoerig besproken onderwerpen van de vergadering. Vanuit bestuur en financiële adviescommissie wordt toegelicht dat indexering volgens hen nodig is om stijgende kosten op te vangen en om financiële continuïteit te waarborgen. Daarbij wordt benadrukt dat de bond zich niet verrijkt met de indexering, maar vooral de oplopende lasten volgt, met name in de personeelskosten.

Daarnaast wordt gesproken over het overzicht van de besteding van contributie. Dat overzicht wordt gezien als een eerste bruikbare aanzet om inzichtelijker te maken wat verenigingen en leden voor hun contributie terugkrijgen. Daarbij wordt verwezen naar de wens om dit soort informatie toegankelijker en meer op hoofdlijnen te presenteren.

Een belangrijk discussiepunt is de timing. Meerdere leden wijzen erop dat de contributie per kalenderjaar wordt vastgesteld, terwijl de beleidsvormende vergaderingen in het najaar plaatsvinden; dat wringt enigszins. Daartegenover wordt gesteld dat de penningmeester en de verenigingen tijdig duidelijkheid nodig hebben, juist omdat de contributie systematisch doorwerkt in de voorbereiding van begrotingen en tarieven.

Het bestuur stelt voor om dit jaar nog vast te houden aan de bestaande werkwijze, inclusief indexering en snelle communicatie daarover richting verenigingen. Tegelijk wordt erkend dat met de komst van een nieuwe penningmeester in een volgende cyclus mogelijk opnieuw gekeken kan worden naar alternatieven of een andere systematiek.

Afspraak: aan de bestaande systematiek rond contributie en indexering wordt nog een jaar vastgehouden. Daarna wordt besloten of aanpassing wenselijk is.

Afspraak: Gerard Milort is kandidaat voor de commissie Lidmaatschapsmodellen.

Afspraak: suggesties en vragen om het overzicht van de besteding van contributie te verduidelijken zijn welkom.

9. Pauze

De vergadering wordt kort geschorst.

10. Opleidingen scheidsrechters en schaaktrainers

De vergadering bespreekt de opleidingen voor scheidsrechters en schaaktrainers. Enkele leden roepen ertoe op deze meer te promoten. Naar voren komt dat niet alleen het aantal opgeleide arbiters relevant is, maar ook de vraag hoeveel van hen daadwerkelijk actief worden binnen de praktijk van wedstrijden en evenementen. Het bestuur erkent dat het gebrek aan scheidsrechters een dringende kwestie vormt.

Afspraak: er wordt nagegaan hoeveel mensen met een arbitersdiploma daadwerkelijk arbiter worden, of hoe die informatie anders alsnog in beeld kan worden gebracht.

Afspraak: het bestuur onderzoekt of het nodig is de communicatie gericht op het aantrekken van meer arbiters te verbeteren.

11. Voortgangsrapportage MJBP en Jaarplan 2026

Bij de bespreking van de voortgangsrapportage van het meerjarenbeleidsplan en het jaarplan 2026 wordt niet alleen naar de formele programmalijnen gekeken, maar ook naar de vraag hoe de inzet van commissies, werkgroepen en klankbordgroepen beter zichtbaar kan worden gemaakt.

Afspraak: bekeken wordt of toekomstige voortgangsrapportages ook structureel aandacht kunnen besteden aan commissies, werkgroepen en klankbordgroepen.

12. Ter besluitvorming: Aanpassing reglementen

De bespreking van de reglementen is inhoudelijk en op onderdelen kritisch. Met name het competitiereglement roept discussie op. Marcus Driessen spreekt zijn frustratie uit over het feit dat eerder ingebrachte opmerkingen en signalen volgens hem onvoldoende zijn verwerkt. Daarbij wijst hij vooral op de promotie- en degradatieregeling en op regionale verschillen in teamaantallen, met name in het noordoosten. Volgens hem vraagt dat om meer flexibiliteit en om snellere doorvertaling van evaluaties naar regelgeving.

Andere aanwezigen sluiten zich deels bij die zorg aan. Zo wordt benadrukt dat technische aanpassingen aan het reglement begrijpelijk zijn, maar dat de inhoudelijke evaluatie van de competitie eigenlijk een bredere en meer gestructureerde follow-up vraagt. Er wordt gepleit voor een groep die dit verder uitwerkt, zodat eventuele wijzigingen met meer onderbouwing kunnen worden voorbereid.

Er is ook discussie over de nieuwe regels voor de Meesterklasse en Eerste Klasse. Het bestuur wijst erop dat hiervoor naar de spelers zelf geluisterd is, wat juist een terugkerende wens van de Ledenraad is. Ook zou het tegenover deze spelers geen goed signaal zijn de invoering nu af te blazen.

Daarnaast komt een bredere vraag op tafel: hoe houd je het geheel van KNSB-reglementen actueel, begrijpelijk en consistent? Er wordt opgemerkt dat in verschillende stukken nog oude terminologie of verouderde bestuurlijke verhoudingen terug te vinden zijn. Dat leidt tot het idee om ook breder naar modernisering van reglementen te kijken.

Besluit (met een ruime meerderheid): het voorstel voor het aangepaste competitiereglement wordt aangenomen.

Besluit: het reglement voor de Jan Timmanschaal wordt goedgekeurd. Hieraan worden nog artikelen over de wedstrijdleiding toegevoegd.

Besluit: de KNSB-reglementen worden tekstueel aangepast in verband met de invoering van de Ledenraad.

Daarnaast worden de volgende **afspraken** gemaakt:

- in de najaarsvergadering wordt een besluit genomen over aanpassing van de degradatie- en promotieregeling in de competitie;
- het bondsbureau maakt een overzicht van welke besluitorganen verantwoordelijk zijn voor welke onderdelen van het reglement;
- Eric de Lange en Remmelt Otten bekijken hoe het reglement verder kan worden gemoderniseerd.

13. Ter besluitvorming: Samenstelling bestuur KNSB

De samenstelling van het bestuur wordt besproken.

De afscheid nemende Ivar Heine kijkt terug op een roerige periode in het bestuur onder drie verschillende voorzitters en een interim-voorzitter. Zo waren er de coronatijd en het jubileum. Financieel was het niet altijd gemakkelijk, maar Heine heeft zijn bestuursperiode kunnen afsluiten met een mooi positief resultaat. Hij eindigt ermee de hoop uit te spreken dat zijn opvolger dit kan continueren.

Heine en Véronique Hijn krijgen onder applaus een cadeautje overhandigd.

Besluit (bij acclamatie): Véronique Hijn treedt toe tot het bestuur.

Besluit (bij acclamatie): Dirk Hoogland wordt herbenoemd voor een periode van drie jaar.

Besluit: Ivar Heine treedt af als bestuurslid.

14. Stukken ter info

Onder de informatiestukken komt onder meer het softwarebeleid aan bod. Peter Scheeren schetst dat er behoefte is aan een bredere verkenning van de vraag hoe de bond in de toekomst met software en systemen wil omgaan. Daarbij wordt niet alleen gekeken naar lopende toepassingen, maar ook naar de strategische keuze of de bond zaken zelf wil blijven doen of juist meer wil uitbesteden.

Vanuit de vergadering wordt gevraagd om die verkenning breed op te zetten en daarbij niet alleen naar de huidige praktijk te kijken, maar ook naar alternatieven en ervaringen elders in het land. Tegelijk klinkt de wens dat zo'n traject niet onnodig lang moet duren.

Afspraak: er wordt een werkgroep ingesteld die het softwarebeleid onder de loep neemt. Naast Peter Scheeren stellen ook Jessica Derksen en René Coenjaerts zich hiervoor kandidaat.

15. Rondvraag

In de rondvraag komt de planning van de volgende Ledenraadsvergadering aan de orde, mede in relatie tot het gelijktijdig plaatsvindende NK Bedrijvenschaak.

N.a.v. het ingezonden stuk van René Coenjaerts wordt erop gewezen dat de bond bezig is een *fair play policy* te ontwikkelen.

Afspraak: de coördinatiecommissie inventariseert of bij de komende Ledenraadsvergadering voldoende leden aanwezig kunnen zijn om een besluit over de statuten te kunnen nemen.

16. Sluiting

De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun bijdrage en sluit de vergadering.